

Estampes del Mercat : Any 1890

Clixé Torredadella

aquest segle ^{xv}^e, que s'intensifica al seu acabament i que adquireix el màxim relleu a mitjans i l'acabament del ^{xvi}^e, com podríem fàcilment demostrar als nostres llegidors, transcrivint una bona colla de deliberacions del Consell de la nostra antiga Universitat, respecte a ordenances de les places i mercaderies durant aquell segle i següents, quiscunes de les quals ja n'hem fet ofrena des d'aquestes planes en altra ocasió.

Per les dites deliberacions i documents pot copsar-se la consolidació del mercat, no sols per la importància que revesteix el càrrec de Mostassaff com ordenador i executor dels acords del Consell, sinó per altres dos signes quiscun d'ells ben demostratius: és un la concessió del privilegi de guiatge i salvaguarda del mercat, donat des de Montçó per Carles V^e el dia 10 de setembre de l'any 1542; i l'altre, molt més antic i que es refereix a les monedes del Clavari, que data del 27 de Gener del 1451. Quant a les preeminències del càrrec de Mostassaff, no podem entretenir-nos en aquest treball a oferir als nostres llegidors totes les innúmeres qüestions que es suscitaran per tal de definir ben bé llurs atribucions; tan sols consignarem que trobem en una deliberació del Consell de la nostra Universitat, de data 27 de Març del 1555, que aquest «elegeix afinador del Mostassaff a mestre Genís Corma, serreller, amb l'obligació de proveir-lo de balances, pesos i mesures, amb els següents salaris: Balances, 3 diners; Romanes, fins a un quintar, 4 diners; més d'un quintar, 8 diners; Quarteres o mitjes quarteres, 4 diners; quartans o mitjos quartans, cops i mitg cops i quinzes, 12 diners; Pesos, 1 diner per peça; Quartes i mitges quarteres, 6 diners; Mesures de vi i d'oli, 1 diner; Canes i mitges canes, pams i dos pams, 1 diner per peça. El Mustassaff, dins els deu dies d'ésser elet, farà crida perquè tots els que tinguin pesos i mesures dalt nomenats les portin a l'afinador, havent de pagar els salaris dits i sots *band* o *pena* de 5 sous. L'afinador no podrà cobrar més de lo ordenat, sots pena de 20 sous. Les penes s'aplicaran: el terç al Mostassaff; altre terç a l'Hospital, i altre a l'afinador. El Mostassaff podrà posar penes de 5 sous a tots els que tinguin embarassat el carrer amb fustes o pedres o altrament que impedeixin en part o en tot el passatge de places o carrers, donant temps de tres dies per treurer el que hi haigi».

Encara, en 25 d'abril de 1558, «es nomena *pesador de blat* a Miquel Piferrer que es cuidarà de donar el pes del blat que es porti a moldre i de les moltores, sots pena de 60 sous, dividido en tres parts: Mostassaff, Hospital i Pesadors».

El Corredor fa fer una crida establint l'obligació de les pesades, menys als que molguin per estrangers. Fan jurament els pesadors i els moliners. I no transcrivim més acords pel motiu de no cansar l'atenció dels llegidors, puix que el llibre de deliberacions del Consell d'aquesta època n'està cosit.

Quant al privilegi de salvaguarda, remetem el llegidor a l'original de l'escriptura pública que vé transcrita en el Llibre

de Privilegis de Granollers en la carta 186. Ens mostrem més animats a copiar una originalíssima acta notarial per nosaltres trobada i que a això fa referència i que porta la data de 25 de Gener del 1553. Diu així:

«A notícia dels Honorables Mossen Jaume Lorenço, Mossen Pere Jover, Bernat Romaguera i Vicens Puig, l'any passat Jurats de la Universitat i Vila de Granollers, es vingut que air que era dijous que comptavam divuit del present mes de desembre de 1544, per vos Mossen Joan Pere Albages, Pvre. Degà del Vallès, seria estat presa la persona de Joan Mauri, barber, habitant en la vila de Sant Celoni, venint o essent vingut en el mercat per comprar o vendre o amb vitualles. E com sia cert que tan per privilegis atorgats a la Universitat de Granollers per la Reyna Donya Maria, i altres, com encara per la salvaguarda y confirmació per la Sacra Catòlica y Reial Magestat en les últimes Corts celebrades en la vila de Montçó, de dit privilegi feta i atorgada, tots els qui el dia del dijous venen en la plassa o vila de Granollers amb vitualles o per comprar o vendre o altrement anant o venint en el dit mercat, se alegren de guiatge que ningun official, tan eclessiastic com secular nols pot pendre ni empresonar per qualsevol crims o delictes que haguessen comesos é ne ignorant ni ignorar poden que no hagen pres el dit mestre Joan Mauri, anant-sen del dit mercat contrafent en el dit privilegi de confirmació de aquell, lo que resulta un gran dany, injuria i vilipendi de la dita Universitat, tenint en poc les penas de dit Privilegi, salvaguarda y confirmació contingudes. Essent-vos notori a Vós lo dit privilegi i guiatge e salvaguarda. E posant cas que el dit Joan Mauri haja delinquit en persona de algun capellá segons es asscrit empro esser ver que Vos lo poguesseu prendre en la jurisdicció del Batlle de la present vila, ans tocava la capció o castigació de dit Joan Mauri al dit Batlle. Empro Vos no haveu duptat en usurparvos la jurisdicció real. Per ço amb los presents escrits notificantvos lo dit privilegi, salvaguarda é confirmació de aquella é les penas en aquell i aquella contingudes, vos requerim que incontinent e sens triga alguna doneu e deslliureu lo dit Joan Mauri de les vostres presons tornantlo en la primera libertat. E si lo contrari presumireu fer, lo que no creiem, protestem contra de Vos e vostres béns de tots danys é injuria é de les penas en dit privilegi i salvaguarda contingudes é de totes altres coses lícites y permeses de protestar, requerint a Vos notarialment, etc. etc.»

A dit requeriment, el Degà contestà: «Que està prest y aparellat de donar lo dit pres é no contrafer el dit privilegi y salvaguarda.»

De tot el qual s'en llevà la present acta, que firmen com a testimonis els Notaris Pere Jover i Gabriel Balle, autoritzant-la el Notari i Escrivà del Consell, Miquel Lleotart, el dia 25 de gener del 1533.

Encara podríem oferir als nostres lectors altres mostres o casos pràctics de l'aplicació estricta del privilegi de salvaguarda del mercat, en els quals sempre eren observades les